

Vergaderjaar 2008–2009

30 012

Leven Lang Leren

Nr. 13

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ONDERWIJS,
CULTUUR EN WETENSCHAP EN VAN SOCIALE ZAKEN EN WERK-
GELEGENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2008

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft gevraagd (met brief dd. 12-09-2008, kenmerk 2008Z01826/2008D04022) uw Kamer te informeren over de vraag in hoeverre het gebruik van het Ervaringscertificaat (EVC) voldoende is gewaarborgd in het Plan van Aanpak Leren en Werken 2008–2011. Met deze brief voldoen wij aan dat verzoek.

Allereerst: wat is wat? Er zijn nu twee termen: (1) EVC, het erkennen van verworven competenties, en (2) het ervaringscertificaat. Wij vinden de term Ervaringscertificaat beter communiceerbaar en gebruiken hem daarom in onze communicatie. Het ervaringscertificaat is wat eerder genoemd is de EVC-rapportage: de neerslag van het hele proces van het verkennen van de verworven competenties, van EVC dus. EVC is het proces, het ervaringscertificaat het resultaat. Met het ervaringscertificaat in de hand, kan iemand beslissen wat hij/zij verder gaat doen: verder leren in een verkort traject voor een diploma, of het ervaringscertificaat gebruiken voor de eigen loopbaanontwikkeling of employability.

Het ervaringscertificaat is een belangrijk instrument om tot een betere werking van de arbeidsmarkt te komen. Er is een aantal problemen op die arbeidsmarkt dat blijft bestaan, los van de vraag hoe de conjunctuur zich de komende periode ontwikkelt. Vanaf ongeveer 2015 zal er sprake zijn van structurele tekorten op de arbeidsmarkt, van teveel werk voor te weinig mensen. Er is daarnaast onderbenutting van kwaliteiten van werknemers: werknemers met een mbo-4 diploma die functioneren op hbo-niveau, maar dat diploma niet hebben. Er zijn ongekwalificeerde, werknemers die al wél veel competenties hebben opgedaan. Er is sprake van onvoldoende doorstroom op de arbeidsmarkt omdat werknemers niet over de vereiste diploma's beschikken. Er zijn tekorten aan hoger opgeleiden die niet oplosbaar zijn vanuit de instroom uit het initiële onderwijs.

En er zijn niet-actieven die willen werken, maar niet over de vereiste diploma's beschikken.

Hoewel het ervaringscertificaat geen wonderolie is, geen medicijn dat alles kan oplossen, kan het wel een bijdrage leveren aan de oplossing van deze problemen, omdat het de employability van het individu verhoogt en kan leiden tot snellere diplomering. Er is de laatste jaren ruimere ervaring opgedaan met het instrument ervaringscertificaat, en dat geeft vertrouwen voor de toekomstige mogelijkheden ervan.

Het ervaringscertificaat moet de komende jaren meer gebruikt gaan worden, in zoveel mogelijk sectoren en voor zoveel mogelijk doelgroepen; in tekortsectoren, zoals onderwijs, techniek en zorg, voor werkenden én werkzoekenden. Het ervaringscertificaat is een stap naar een diploma dat door de overheid wordt erkend, naar certificaten en diploma's van branches, of het is een meting van de competenties. Het is zeker niet alleen een onderwijsinstrument, of een instrument dat altijd naar onderwijs toeleidt.

Onze inzet om het gebruik van het Ervaringscertificaat te stimuleren, bestaat uit een aantal activiteiten. Wij geven hieronder een overzicht op hoofdlijnen.

Voorlichting

Het ervaringscertificaat is een instrument dat bij grotere werkgevers breder wordt toegepast, maar helaas nog beperkt bij het midden- en kleinbedrijf. Bij de individuele werknemer of werkzoekende is het nog onvoldoende bekend. Om die reden hebben wij in mei van dit jaar het startsein gegeven voor een massamediale publiekscampagne, met als motto: «Weet waar je staat, vraag je ervaringscertificaat». Het is de bedoeling deze campagne in 2009 op radio en televisie te herhalen. Onderzoek naar de effecten van de eerste campagne laat zien dat de naamsbekendheid van het product toeneemt, niet in de laatste plaats omdat de naam ervaringscertificaat veel sneller blijft hangen dan EVC. Tijdens de campagne is gemeten dat in september 2008 51% van het publiek bekend was met het Ervaringscertificaat.

Ondersteuning regio's met voorlichting en instrumenten

Om het gebruik van het ervaringscertificaat te stimuleren, is naast naamsbekendheid ook de toegankelijkheid van belang voor werknemer en werkgever. Om die reden is geïnvesteerd in de totstandkoming van leerwerkloketten die de potentiële klant snel naar een aanbieder van EVC kunnen begeleiden. De medewerkers van leerwerkloketten krijgen ondersteuning bij regionale pr-activiteiten. Via de portal www.lerenenwerken.nl kan informatie worden verkregen over het ervaringscertificaat en kan naar aanbieders worden gezocht.

Ondersteuning landelijk

Inhoudelijke ondersteuning van aanbieders van het ervaringscertificaat en van vragende partijen wordt geleverd door het Kenniscentrum EVC. Het kenniscentrum organiseert scholing voor medewerkers van aanbieders en van leerwerkloketten, en organiseert themabijeenkomsten rond specifieke aspecten van het gebruik van het ervaringscertificaat. Recent is voor bedrijven een platform opgericht waar de ervaringen van de vraagzijde beter in beeld kunnen worden gebracht. Wij zullen het kenniscentrum nog enige jaren blijven subsidiëren.

Faciliteiten

Wij stimuleren het gebruik van het ervaringscertificaat door middel van fiscale aftrekbaarheid. In 2007 is een fiscale faciliteit geïntroduceerd: als de werkgever betaalt, kan deze € 300 aftrekken in het kader van de Wet Vermindering Afdracht. Als de werknemer betaalt, kan deze de kosten aftrekken in het kader van de inkomstenbelasting. Er bleek nog een onopgeloste kwestie in deze regeling te zitten: als de werkgever betaalde, werd dat bedrag bij de werknemer als loon bijgeteld. Met ingang van 1 januari is dit niet meer het geval. De benodigde middelen om het probleem op te lossen, zijn daartoe vrijgemaakt binnen de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Kwaliteit

We hebben de afgelopen jaren een aantal stappen gezet om de kwaliteit van het ervaringscertificaat te borgen. De belangrijkste daarvan is de introductie van de kwaliteitscode en de controle op de naleving daarvan door middel van de beoordelingen van aanbieders. In die code is de overheid één van de partijen. De andere partijen hebben gevraagd een sterkere overheidsrol te vervullen bij de kwaliteitsborging. Wij zullen ons de komende periode beraden op de vormgeving daarvan. Belangrijk is dat het ervaringscertificaat een instrument blijft van bedrijven en scholen, en dat we voorkomen dat er te zware regelgeving ontstaat. Anderzijds is het een overheidstaak te waarborgen dat diploma's voor Crebo en Croho-kwalificaties die op basis van een ervaringscertificaat worden verstrekt, dezelfde waarde hebben als diploma's die via een onderwijstraject zijn behaald. Ook is het belangrijk dat de burger kan vertrouwen op het instrument ervaringscertificaat. In 2009 zal een actualisering en zondig een herijking plaatsvinden van het kwaliteitsbeleid EVC vanuit de Rijksoverheid.

Resultaten, doelen

Met de stimuleringsregelingen die door de projectdirectie Leren & Werken zijn uitgevoerd, zijn in 2006–2007 15 000 extra ervaringscertificaten behaald in het mbo, het hbo en in branches. Voor de periode 2008–2010 worden afspraken gemaakt met regio's en sectoren over nog eens 90 000 duale trajecten en ervaringscertificaten. Inmiddels zijn voor ca. 42 000 leerwerktrajecten ambities vastgelegd. In 2009 zal een nieuwe stimuleringsregeling worden gepubliceerd, waarin wij het gebruik van het ervaringscertificaat voor specifieke doelgroepen gaan stimuleren: werkende jongeren zonder startkwalificatie en moeilijk bemiddelbare werkzoekenden. Ook hierover zullen met regio's en sectoren kwantitatieve afspraken worden gemaakt.

Niet alleen de activiteiten vanuit het Rijk leiden tot toename van EVC: in veel branches en bedrijven worden afspraken gemaakt om het gebruik van het ervaringscertificaat te stimuleren. Dat gebeurt door O&O-fondsen, door Kenniscentra Beroepsonderwijs-Bedrijfsleven, door brancheverenigingen en door de werkgeversorganisaties. Wij juichen dit toe, en ondersteunen dit waar mogelijk en waar gewenst. In grote cao's (bijvoorbeeld banken, bouw, metaal) is het recht op het ervaringscertificaat vastgelegd. In deze branches wordt ook actief projectmatig gewerkt aan het vergroten van de deelname aan het behalen van ervaringscertificaten. Hetzelfde geldt overigens voor de rijksoverheid als werkgever: binnen verscheidene departementen, waaronder onze departementen, bestaat voor wie dat wil de mogelijkheid een ervaringscertificaat te behalen. Bijna altijd zijn er ook vanuit de O&O-fondsen of vanuit de werkgever financiële tegemoetkomingen die de toegankelijkheid vergroten. Het O&O-fonds

voor de metaal maakte nog eind oktober bekend de faciliteiten sterk te willen uitbreiden, en het aantal te vergoeden ervaringscertificaten per bedrijf te verdubbelen. Op de site van het Kenniscentrum EVC staat een lijst van 15 cao's waarin het ervaringscertificaat al is opgenomen. Wij zullen waar mogelijk bevorderen dat het ervaringscertificaat de komende jaren in zoveel mogelijk cao's wordt opgenomen.

Concluderend constateren wij dat veel in werking is gezet om het instrument ervaringscertificaat stevig te positioneren in het arbeidsmarktbeleid. Wij zijn ervan overtuigd dat deze activiteiten zullen leiden tot verdere professionalisering en inbedding van het ervaringscertificaat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb